

At det for os har været økonomisk rigtigt, at vi allerede i Finansaaret 1885—86 begyndte Fabrikationen af Udslydningsapparater og i 1889—90 af Torpedoer, fremgaar af den hoslagte Oversigt over Beføstningen ved det siden den Tid i Torpedoværkstedet forberedte Torpedomateriel. Beføstningen har været ca. 450,000 Kr. mindre, end om man havde købt Materiellet i Udlandet, og en betydelig Del af den anvendte Sum er kommet Indlandet til gode.

At en Del af den fremkomne Besparelse skyldes den Omstændighed, at den private Fabrikant maa paaregne Udgifter til Administration, Vedligeholdelse, Kapitalrente m. m. er indlysende, men selv med et rimeligt Tillæg for disse Konti viser det sig, at Torpedoværkstedets Fabrikation har været økonomisk, og at Udførelsen har været bedre end de private Fabrikanters er utvivlsomt.

Fabrikationen af nyt Materiel i Torpedoværkstedet omfatter foruden Torpedoer og Udslydningsapparater tillige passive Miner (paabegyndt 1891—92) og det dertil knyttede elektriske Materiel, hvilket sidste Materiel det laa nær at optage, da man af Hensyn til Forternes Søminestationer ikke kan undvære et Instrumentmagerværksted. For det passive Minemateriels Bedkommende kommer desuden et andet Hensyn jævntides det økonomiske, nemlig Hensynet til Hemmeligholdelsen af de anvendte Konstruktioner. Disse ere i ikke ganske ringe Omfang originale for det danske Torpedovæsen, og det vilde være urigtigt ikke at holde dem „fortrolige“, men det lader sig kun gøre, naar man har sit eget Værksted.

Da, som anført, Skydningen, Forsøgene og Værkstedsdriften med den dertil knyttede Fabrikation af Torpedoer, Udslydningsapparater og Instrumenter, ere integrerende Dele af et samlet Hele, maa jeg — under Hensyn til foranstaaende Grunde — bestemt hævde, at Torpedoværkstedets Bestaaen som selvstændig Institution, omfattende alle dets nuværende Brancher, er en nødvendig Betingelse for Raabnets Udvikling.

J. W. Johne.

Et Marineministeriet.